

LEYDSCH

COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaterdag Avond.

WOENSDAG, 23 JUNIJ.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke nummers worden tegen 16 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 23 Junij.

De Commissie tot droogmaking van het Haarlemmermeer zal den 28sten aanbesteden, het uitbaggeren en wegruimen van de ondiepten, in de ringvaart bij de doordijking van het Spaarne en te Halfweg, in twee percelen, en den 6ten Julij verkoopen, eenige vakken ballast- of dijksteen en puin, liggende voor onnoodig geworden steen-oeverwerk in den omtrek van het drooggemaakt wordende Haarlemmermeer. Inlichtingen zijn onder anderen te bekomen bij den Ingenieur J. A. Beijerinck, alhier.

— Te 's Gravenhage zal den 30sten worden aanbesteed, het leggen van de ijzeren pijpen voor den telegraphendraad in Dordrecht, Rotterdam, 's Gravenhage, Haarlem, Amsterdam, Utrecht en Arnhem.

— Voor het stelselijk Gymnasium te Haarlem wordt een onderwijzer verlangd in het Engelsch, liefst een Engelschman van geboorte. Belanghebbenden moeten zich franco aanmelden aan den Secretaris van Curatoren Mr. J. J. Epschedé, aldaar.

— In de voorleden week zijn 6 Gouvernements-onderwijzers voor O.-I. benoemd. In vroegere jaren was dit getal gewoonlijk slechts twee.

— Te Gouda is bij herstemming tot lid der Prov. Staten van Zuidholland verkozen den Heer T. W. van Oudheusden, van Woerden, met 390 stemmen, tegen den Heer Mr. A. H. J. Ravesteyn Medanblik, te Gouda, die er 359 verkregen had.

— De Russische Groutvloten hebben Woensdag avond te Amstelveen hunne terugreis per stoomboot aangevat.

— In de nabijheid van Fethel te Groningen is in den namiddag van den 17den een visscher, die op het meer bezig was met visschen, doch zich wegens een naderend onweder naar een naburigen molen begaf, aldaar door den bliksem gesloot en zijn knecht zwaar getroffen. Ook is nog een ander man bij dien molen getroffen, welke in levensgevaar verkeert.

— Uit de Memorie ter Beantwoording, van de verschillende punten, voorkomende in het voorloopig Verslag der Commissie van Rapporteurs omtrent de wets-ontwerpen tot regeling van het Muntwezen in Nederl. Indië en tot aanwijzing der daartoe noodige middelen, ontleenen wij onder anderen het volgende:

In den laatsten tijd is de som, welke het Indisch bestuur door afgeven van wissels ter zijner beschikking heeft gekregen, onevenredig geweest aan de behoefte. Het heeft zich op eene andere wijze betalingmiddelen moeten verschaffen, onder anderen door eene nieuwe uitgifte van receptissen tegen nederlegging van de ten behoeve van de Indische dienst uit Nederland gezonden zilveren specie. Het bedrag der uitgegeven receptissen is daardoor gestegen tot ruim f 24,900,000.

Daarentegen wordt in zilver en koper buiten omloop gehouden: zilver f 6,985,386 en koper f 17,324,084, te zamen f 24,309,470.

Dat uitgeven van receptissen op die wijs heeft echter zijne grenzen, en zoolang de innerlijke waarde der koperen scheidemunt niet nagenoeg gelijk is aan hare gangbare waarde, kan het verbod van invoer uit de buitenbezittingen op Java niet worden opgeheven, en loopt men toch gevaar dat de hoeveelheid duiten van lieverlede zal aangroeijen.

Uitstel zal derhalve uitloopen op vermeerdering van uitgaven.

De oorzaak van het verdwijnen van het zilver op Java moet uitsluitend gezocht worden, van 1817 tot 1825, in de bovenmatige uitgaven van papieren geld en in de opheffing van het verschil tusschen grof geld en scheidemunt, en sedert 1826 in den even overmatigen invoer van koperen duiten.

De schade welke de handhaving van het tegenwoordig stelsel jaarlijks aan de koloniale geldmiddelen berokkent, bestaat hoofdzakelijk in de kosten van tellen, uitzoeken, inpakken en vervoeren van de duiten, die, bij gebrek aan eenige andere pasmunt, gestadig in groote hoeveelheden heen en weder moeten worden vervoerd.

Dat eene zilveren circulatie in Nederl. Indië moeilijk zal te handhaven zijn, indien niet op Java de gelegenheid tot het aanmunten van zilveren specien wordt geopend, geloof men niet.

Overigens is de moeilijkheid, om zonder aanwending van groote en onevenredige kosten in Indië eene met voldoende waarborgen omkleede muntinrigting tot stand te brengen, eene ernstige bedenking, welke men door voorbeelden uit het verledene zou kunnen staven.

Wanneer de behoorlijke regeling van den geldsomloop het algemeen vertrouwen zal hebben doen herleven, zal eene mogelijke schaarsheid aan betaalmiddelen slechts tijdelijk en spoedig verholpen zijn.

Wanneer de waarde der naar Nederland gezondene voortbrengselen het Indisch overschot en de verdere in Nederland te kwijten verplichtingen te boven gaat, moet de Regering zorgen het meerdere aan de Indische kas terug te geven, hetzij door uitzending van specie, hetzij door middel van wissels, indien tot de plaatsing daarvan genoegzame gelegenheid bestaat, voor welke wissels specie in de Indische kassen zal vloeijen.

In 1846 namen de maatregelen een aanvang, welker aanvankelijk doel was de voorbereiding van het herstellen der zilveren circulatie en het terugnemen van een groot gedeelte der koperen scheidemunt. Waren destijds de vereischte middelen ter beschikking van de Regering geweest, het lijdt geen twijfel of dat terugnemen zou hebben plaats gehad volgens den maatstaf van een Nederl. gulden voor 120 duiten; maar bij ontstentenis van beschikbare middelen namen men een tusschenmaatregel; men bracht receptissen in omloop.

De publicatie van 26 Maart 1846 verklaarde plegtig, dat zij een wettig betaalmiddel zouden zijn voor alle sommen in zilver verschuldigd tot haar nominaal bedrag, gulden om gulden, onder uitdrukkelijke verwijzing tot de wet van den 22sten Maart 1839 en de daartoe betrekkelijke publicatie van den Gouv.-Generaal van 11 November van dat jaar.

Bij de beschonwing van dit onderwerp moet men ook niet uit het oog verliezen, dat de Regering alleen de schuld draagt van de overdadige invoer van koperen papiert van onevenredige waarde, die wederom de oorzaken zijn van het verdwijnen van het zilvergeld uit den omloop en van de ongelukken die thans moeten hersteld worden. Hare dwaling ingezien behoudende, wil de Regering daarop thans terugkomen. Het herstel zij onbekrompen, en men staple geene nieuwe nadelen op die, welke reeds door velen geleden en voor herstel onvatbaar zijn.

Te regt is in het Verslag opgemerkt, dat de receptissen ook het oorspronkelijk Javaasch bankpapier vertegenwoordigen. In Februarij 1846 is aan de houders van die bankbiljetten gelegenheid gegeven om ze te verwisselen, hetzij tegen specie, hetzij tegen receptissen. Die het verkoos, heeft toen specie ontvangen; die vertrouwen stelde in de receptissen (door de Regering gulden om gulden tot een wettig zilver betaalmiddel verklaard), mag thans het slagtoffer niet zijn van dat vertrouwen.

Sedert 1846, het jaar waarin de tegenwoordige orde van zaken is ingevoerd, heeft op Java de in- en uitvoer van specien door het vrije handelsverkeer door elkander, behalve in 1846 toen de uitvoer het dubbel bedroeg, ongeveer 4½ tot 5 ton bedragen.

De Regering moet ook volharden in het voorstel tot aanneming van den Nederl. zilveren gulden als munteenheid voor Indië, en acht zich daardoor ontslagen van een onderzoek, of bij eene invoering aldaar van een op nieuwe grondslagen rustend en van het Nederlandsche afwijkende muntstelsel, eene wijziging in het allooï zoude behooren te worden gebragt.

Papier dat op vertoon te verzilveren is, zal in een gedeelte van Nederl. Indië, en inzonderheid op Java, steeds gewild zijn bij de Europeesche en Chinesche ingezetenen.

Het Javaasche bankpapier kan in die behoefte voorzien en verdient de voorkeur boven het duurzaam in omloop laten van Gouvernementspapier, omdat de verzilvering dan niet meer tot de zorgen van de Regering zal behooren.

Het tijdelijk in omloop laten van een gedeelte der receptissen levert intusschen geen bezwaar op, wanneer het vertrouwen in dat papier door de aanneming van dit ontwerp zal zijn versterkt.

De hoeveelheid kopergeld in Nederl. Indië in omloop, is niet zeker te bepalen. De schatting der kopercirculatie op f 39,000,000 à 120 duiten, zal niet ver van de waarheid zijn.

In den tegenwoordigen stand der zaak, zijn geene voorbereidende maatregelen genomen kunnen worden, maar desniettemin is de uitvoering beraamd als volgt:

1°. Het doen gereed maken van 10 millioen aan duiten en dubbele duiten met gaten, daartoe bezigende het koper in de depôts aanwezig.

2°. Het doen slaan van 10 millioen aan zilveren pasmunt.

Een en ander bij 's Lands kassen in Nederl. Indië beschikbaar zijnde, zal een korte termijn worden gesteld voor de inwisseling van het thans circule-

rend kopergeld. Wat voor die operatie meer noodig mogt zijn dan de alzoo beschikbaar gestelde f 20,000.000 zal door receptissen worden aangevuld. Eerst daarna zal de intrekking der receptissen beginnen.

De termijn van 1 Januarij 1854 is nu te na ophanden en zal dienen te worden verlengd.

De voorgestelde middellijnen der voor Nederl. Indie bestemde 10 en 5 centsstukken zijn groter (16 en 13 strepen) dan die voor Nederland is bepaald (15 en 12). Vijfcentstukken van koper zouden, uit hoofde van derzelver zwaarte, niet het gerief aanbrengen, hetwelk men zich door zilveren pasmunt voorstelt. Mogten de zilveren 5 centsstukken bij de Indische bevolking te klein worden bevonden in het gebruik, zij zullen bij de Europeesche ingezetenen gewild zijn, en men stelt zich voor, daarvan niet veel uit te zenden. De kostbare maatregel om als pasmunt koperen stukken met zilveren randen te doen slaan, schijnt aan vele bedenkingen onderhevig.

Bij de invoering van het decimale stelsel in Nederlandsch Indie is het eigenaardig, de benaming van cent aan het $\frac{1}{100}$ gedeelte van den gulden te geven. De inlander zal desniettemin den naam van duit wel aan het koper blijven geven; daarin is geen bezwaar gelegen.

Volgens het wets-ontwerp zal de waarde der koperen, zoowel als der zilveren pasmunt in cijfers worden uitgedrukt, waartoe, even als in Nederland geschiedt, Arabische cijfers zullen worden gebezigd, die bij de Indische bevolking algemeen bekend zijn. Het voornemen is, om die cijfers groot en duidelijk te maken.

Het ligt in de bedoeling der Regering om, vooreerst althans, slechts de bij het in werking brengen der tegenwoordige wet in Nederl. Indie vereischte zilveren pasmunt te laten slaan.

Het aanmunten van standpenningen voor gouvernements rekening ter zake van de verzilvering der receptissen, schijnt voor 's hands niet noodig te zullen zijn. Koperen pasmunt, zal wel vooreerst niet noodig zijn aan te munten. Het behoud der zilverschulden zal overigens geenszins afhankelijk blijven van den aanvoer van specie uit Nederland. Integendeel mag men verwachten, dat bij opkomende behoefte daarin spoediger van elders zal worden voorzien; de ligging van Nederl. Indie, zoowel als de menigvuldige en uitgebreide handelsbetrekkingen, brengen ook de noodzakelijkheid mede, dat niet alleen Nederlandsche, maar vreemde munten, voortdurend wettig betaalmiddel blijven.

Men heeft de inwisseling der oude muntspecien niet noodzakelijk geacht, daar toch de wenschelijkheid bestaat, om ook vreemde zilveren muntspecien wettig middel van betaling in Nederl. Indie te doen blijven. Die inwisseling zou overigens eene vermeerderde uitzending van Nederlandsche muntspecien vereischen en tevens den omvang des reeds zoo veel omvattenden maatregels der inwisseling van de receptissen zonder noodzakelijkheid vergrooten.

Is eenmaal de inwisseling van het koper en daardoor dat gedeelte des maatregels, waaraan de meest dringende behoefte bestaat, volbragt, dan zal de intrekking der receptissen, waarvan het circulerend bedrag eerst dan met juistheid bekend kan zijn, veel beter dan thans worden geregeld. Op den laatsten Februarij jl. bedroeg de som aan receptissen in omloop gebragt f 24,259,965.

Bij de aanwijzing der middelen tot herstel van het Indisch muntwezen heeft men voornamelijk op het oog gehad, dat herstel te volbrengen zonder stoornis te veroorzaken in de eenmaal gevestigde geldelijke verhouding tusschen het moederland en de O.-I. bezittingen en zonder het cijfer der erkende staatsschulden met eene nieuwe leening te vergrooten. Met andere woorden, men heeft hetgeen ontbrak aan de reeds aanwezige middelen van uitvoering willen aanvullen, zonder het cijfer der gewone koloniale stortingen in de schatkist te verminderen en zonder den kring der koloniale maatregelen te verlaten. Om dat doel te bereiken, heeft men toekomstige en uit den aard onzekere baten moeten voorstellen, die echter op vroegere ervaring gegrond zijn.

Sedert 1840—1849 hebben de baten voor het moederland bedragen jaarlijks ruim 14 miljoen. De overschotten van 1850 en 1851, ten behoeve der vermindering, zijn te zamen geraamd op ongeveer 5 miljoen.

Nopens de uitkomsten van 1852 kan nog niets met zekerheid worden opgegeven, doch de reeds verkregen uitkomsten doen de overige met vertrouwen te gemoet zien.

Omtrent de plaatsing in Indie van 5 miljoen 4 pCt. obligatiën (wanneer dit cijfer mogt noodig zijn) bestaat geen twijfel.

De inkomsten van Nederl. Indie, zullen ten gevolge van de voorgestelde regeling niet merkkelijk verminderen. De Regering vertrouwt integendeel dat de loop der Indische finantier zoodanig zal zijn, dat de overschotten van 1853—1855 geheel toereikende zullen worden bevonden om de op de toekomst geschoven bijdrage van f 7,000,000 te leveren. Mocht die verwachting zich niet verwezenlijken, dan zou de inwisseling der laatste receptissen eenige vertraging ondervinden.

's GRAVENHAGE, 22 Junij.

Bij Koninklijk besluit van 18 dezer, zijn benoemd tot Inspecteurs der jagt en visscherij voor de provinciën Noordbrabant, Mr. H. Sassen; Zuidholland, F. A. Verster; Noordholland, Mr. P. C. Visser; Zeeland, Jhr. H. J. J. Bowier; Utrecht, Mr. A. G. J. Baron Taets van Amerongen; Overijssel, Mr. J. L. van Reede; Groningen, Jhr. Mr. W. C. A. Alberda van Eekstein en Drenthe, Mr. W. Alingh.

— Z. M. heeft aan den Heer N. W. Baron Mollerus, Minister-Resident bij de Porte, den titel verleend van Buitengewoon Gezant en Gevolmagtigd Minister, buiten bezwaar der schatkist.

— Z. M. heeft de doodstraf, waartoe A. Dupont wegens moedwilligen doodslag door den Hoogen Raad was verwezen, veranderd in 7-jarige tuchthuisstraf.

— H. M. heeft voor een bewaarschool te Oosterbeek f 200 gegeven.

— Men houdt de benoeming van Mr. M. H. Godefroi tot Minister van Justitie, thans voor zeker.

— De Minister van Binnenl. Zaken heeft bekend gemaakt, dat de *Pharmacopoea Neerlandica* en de *Nederlandsche Apotheek*, waarvan de exemplaren van zijnentwege werden gewaarmerkt, op den 1sten Julij dezes jaars verkrijgbaar zijn aan de Rijkspostkantoren, tegen den prijs van f 3 en dat derhalve de *Pharmacopoea Belgica* op den eersten Januarij 1853 zal zijn afgeschaft.

— De Regering heeft aan de directie van de Maastricht-Akensche spoorweg-maatschappij wederom een uitstel van één jaar verleend tot voltooiing van dien spoorweg, welke nu in Februarij 1854 zal moeten gereed zijn.

— De Minister van Marine zal Vrijdag geen geboor verleen.

— In Luxemburg zijn twee der schoonste eigendommen in vreemde handen overgegaan: de uitgestrekte landgoederen Beaufort en het Waldhoff zijn toegewezen aan twee Heffhebbers uit Luik, voor den prijs van 512,000 francs.

— Naar men meldt, moet dezer dagen door Meijvr. C. Voogd, te Nieuw Loosdrecht (die beide armen mist) met de voeten eene schilderij geborduurd zijn geworden, waarvan de kunstige, fraaije en smaakvolle uitvoering eenen geduldigen, maar vooral ook talentvollen geest doet kennen en bewonderen. Het stuk is bestemd voor de tentoonstelling van nationale nijverheid te Arnhem, waarheen het reeds gezonden is.

Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Zitting van Maandag 21 Junij.

In deze zitting is ingekomen een wets-ontwerp tot verklaring, dat het algemeen nut de onteigening vordert van percelen langs de nieuwe haven te Groningen. De Commissie van Rapporteurs heeft haar algemeen verslag uitgebragt omtrent het wets-ontwerp betreffende het achterstallige aandeel van Nederland in de Russische schuld in Holland. De beraadslaging over dit wets-ontwerp is bepaald op Donderdag aanstaande. Aan den Heer Schooneveld is verlof verleend om dienzelfden dag vragen te rigten aan de Regering betreffende de thans ten aanzien van het Ministerie bestaande onzekerheid. Door den Heer van Nispen van Sevenaer is verslag uitgebragt omtrent inlichtingen van den Minister van Financiën betreffende de rekening van het opgeheven Fonds voor de Nationale Nijverheid.

— Aan het slot van het verslag der Commissie van Rapporteurs (bestaande uit de Heeren van Goltstein, Huguenin, Dullert, van Hall en Godefroi) over het ontwerp van wet, strekkende tot verhooging der staatsbegroting voor het achterstallige aandeel van Nederland in de Russische schuld in Holland, wordt verklaard, dat de groote meerderheid van die Commissie, met het oog op de verschillende bezwaren, die zich tegen de aanneming van dit wetsvoorstel verzetten, en welke door het Regerings-antwoord niet zijn weggenomen, geene vrijheid vindt, om der Kamer de aanneming van het wetsvoorstel aan te raden.

ROTTERDAM, 21 Junij.

Heden is de eerste steen gelegd aan de hier in aanbouw zijnde tweede gasfabriek, buiten de voormalige Oostpoort, door de Jongheeren A. D. B. Schretlen, G. van Limburgh, W. J. van Limburgh en W. F. A. van Dam. Onder de vele gebouwen welke in den jongsten tijd alhier gesticht zijn en van den bloei en vooruitgang dezer gemeente getuigen, komt dit werk zeer in aanmerking, omdat zulks een sprekend bewijs oplevert niet alleen van de uitbreiding dier gemeente, maar ook van den ondernemingsgeest harer ingezetenen.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 19 Junij.

Eergisteren heeft het Huis der Lords de wet op de burgerlijke militie aangenomen.

— Het Lagerhuis heeft de wet, waarbij de misdrijven in Ierland beteugeld worden, nog tot 1 December a. s. verbindbaar verklaard.

— Gisteren heeft de Hertog van Wellington zijn gewoon jaarlijksch gastmaal, ter gelegenheid der herinnering van den slag van Waterloo, op Aspley House gegeven. Des ochtends reeds hadden de vertegenwoordigers der mogendheden, die ten tijde van den slag met Engeland verbonden waren, en een aantal personen uit den hoogsten stand den grijzen Veldheer hunne hulde gebragt. Men herinnert zich niet dat ooit zoo vele personen op dezen gedenkdag den Hertog hebben bezocht. Het gastmaal werd bijgewoond door Prins Albert. Sedert het vorige jaar zijn 8 Hoofdofficiëren, die den slag van Waterloo bijwoonden, overleden.

— Dit jaar is bij de Vereeniging der vrienden van ongelukkige vreemdelingen voor 2529 £ ingeschreven, ruim het dubbel van het bedrag van het vorige jaar.

— De uitgestrekte pakhuizen en magazijnen van de Heeren Hubback en Zoon, handelaars in touwwerk, olie, verwwaren enz. digt bij de London- en St. Katharine's Dokken, zijn II. Donderdag nacht door een hevigen brand geheel vernield, waarbij ook de naburige panden veel schade hebben geleden. De vlammen sloegen zoo hoog boven de nabijzijnde gebouwen uit, dat de dokken en het geheele oostende der stad er door verlicht waren. De geleden schade wordt nog niet opgegeven, maar de gebouwen waren verzekerd.

— De verhuizing naar Australië neemt verbazend toe. Uit Gravesend,

eene stad van 30,000 inwoners, zijn onder anderen in ééne maand meer dan 700 personen daarheen vertrokken.

— Een der grootste stoomboot maatschappijen, de Cunard-Maatschappij, heeft aangekondigd dat zij eene geregelde stoombootdienst tusschen dit land en de Australische koloniën over de landengte van Panama in werking brengen zal. Deze weg is 1200 tot 1500 Engelsche mijlen korter, dan die langs de Kaap de Goede Hoop of over Indie, doch is aan het bezwaar eener overlading der goederen onderhevig.

— Onder het Australië aangebragt goud, bevindt zich een stuk massief ter zwaarte van 27½ pond.

FRANKRIJK.

PARIJS, 20 Junij.

In de zitting van het Wetgevende Ligchaam van eergisteren heeft de Voorzitter den volgenden brief medegedeeld van den Minister van Staat: In antwoord op de opmerkingen, welke door u, Mijnheer de Voorzitter, aan den President zijn voorgehouden namens een groot aantal volks-afgevaardigden, die vreezen geen tijd genoeg te zullen hebben tot behoorlijk onderzoek der aart het Wetgevend Ligchaam voorgedragen nieuwe belastingwetten, ben ik door den President belast u het volgende te kennen te geven. Door die voordragten wilde de President tot aanvulling van het tekort onzer staatsinkomsten genaken. Hij erkent dat zij van zeer gewichtigen aard zijn en een grondig onderzoek vereischen. Hij weet ook dat verscheiden volks-afgevaardigden andere belastingen, als doelmatiger, willen voordragen. Hij ziet dan ook geen bezwaar tegen een uitstel van het onderzoek dezer wets-ontwerpen tot eene andere wetgevende zitting, te minder daar de staat der schatkist geen onverwilde vermeerdering van inkomsten vereischt.

In die zitting zijn nog 20 nieuwe wets-ontwerpen ingekomen, waarvan twee strekken tot aanleg van een spoorweg van Parijs naar Cherbourg, en van Bordeaux naar Cette.

— Aan het Wetgevend Ligchaam is de officiële mededeeling gedaan, dat zijne zitting den 23^{den} dezer zal gesloten worden.

— De uitspraak van den Staatsraad, in de zaak der goederen van de familie Orleans is thans officieel bekend gemaakt. Het conflict, waarbij de bevoegdheid van den gewonen regter wordt ontkend, wat aangaat het beoordeelen van de wettigheid der sequestratie-decreten, is bevestigd voor zoover betreft de domeinen van Neuilly en Monceaux, omdat zij den 7^{den} Augustus 1830 door Koning Lodewijk Philips aan zijne kinderen werden geschonken. Het conflict is daarentegen nietig verklaard in zoover het een geregtelijk onderzoek afloeg nopens het wettige van de aanspraak der erfgenamen van Lodewijk Philips op sommige gedeelten van Neuilly, eveneens als op die gedeelten van het domein van Monceaux, waarop de Prinses Adelaide van Orleans verklaart regt te hebben. Te gelijk worden als nietig verklaard alle middelen van verzet, tot dusverre aangewend, alsmede het vonnis der regthank van het departement der Seine van 23 April 1852.

FRANKFORT.

19 Junij.

In het Wartembergsche heerscht thans in den houthandel, bijzonder met de Nederlanden, eene levendigheid, zooals men die sedert jaren niet heeft waargenomen. In de eerstvolgende dagen zullen ontzaghelijke vloten, derwaarts bestemd, den Neckar en Rijn afzakken. — Van daar, zoo alsmede uit andere deelen van Zuid-Duitschland, ontvangt men de meest gunstige berichten nopens het uitzigt op eenen overvloedigen oogst.

— De akademische bibliotheek te Tübingen is dezer dagen verrijkt met een aantal kostbare en deels geheel onbekende Oostersche handschriften, door den zendeling Mühleisen uit Klein-Azië, Syrië, Perzië, enz., onlangs medegebragt en aan deze Universiteit afgestaan. Ten behoeve der geleerde wereld, zal eerlang een beredeneerde naamlijst dier boeken verschijnen.

GRIEKENLAND.

ATHENE, 7 Junij.

De Regering heeft eene uitgebreide zamenzwering ontdekt, die vooral onder de geestelijkheid hare vertakkingen had, met het doel om de kerkelijke inrigtingen weder op den ouden voet te brengen. Op vele plaatsen, bijzonder in de Maina waren reeds onrustige bewegingen ontstaan. Er zijn onderscheiden personen in hechtenis genomen.

BRAZILIE.

De Keizer heeft den 3^{den} Mei jk. de zitting der Wetgevende Kamers geopend met eene aanspraak, in welke onder anderen het volgende voortkomt:

Mijne Regering gaat voort en zal voortgaan den slavenhandel te weren, die sedert de laatste wetgevende zitting nog is afgenomen. Ik hoop dat de rusteloze waakzaamheid der Regering dat schandelijk en snood bedrijf, hetwelk alleen door winzucht wordt gaande gehouden, geheel zal vernietigen. Ik reken steeds op uwe volvaardige medewerking tot de maatregelen die de ondervinding ter geheele uitroeijing van dien afschuwelijken handel doet noodig achten.

Het Rijk is in vrede met alle buitenlandsche mogendheden.

De u voor te leggen staat der staatsuitgaven en inkomsten zal u doen zien, dat het staatsinkomen in eene toenemende mate vermeerderd.

Edele en waardige Vertegenwoordigers der Natie! Ik maak staat op uwe medewerking in al hetgeen strekt om onze staatsinstellingen te bevestigen en gestadig verder te ontwikkelen, om ons land op de baan der groote maatschappelijke verbeteringen snel te doen vorderen, en om het tot dien invloed en dien luister te verheffen welken de onuitputtelijke rijkdom zijne natuurlijke hulpbronnen aan hetzelfde verzekert.

STADS BERIGTEN.

VERGADERING van den Gemeenteraad van Leyden, Woensdag den 23sten Junij 1852, des namiddags ten 1 ure.

Onderwerpen:

1. Rapport omtrent de regten der gemeente tot het bestuur van Rijland.
2. Voldoening der kosten van verpleging in de Koloniën der Maatschappij van Weldadigheid dienst 1851.
3. Rekening der dienstdoende Schutterij 1851.
4. Begroting en Subsidie van het Minnehuis.
5. Voorwaarden van tiendverpachting.
6. Voordragt tot afzondring van een terrein voor practische oefeningen der Officieren in de Veldverschansingen.
7. Request tot het leggen van een put onder Stads grond.
8. Request van A. J. Hoeken, tot het in gebruik nemen van een gedeelte der Hooimarkt.
9. Rekening van de Vereeniging der turfdragers dienst 1851.
10. Adres en rapporten betreffende de verdere toelage aan die Vereeniging.
11. Benoeming van drie leden voor het werkhuis en reglement.

DE BURGEMEESTER DER GEMEENTE LEYDEN brengt door deze ter kennis van alle daarbij belanghebbenden, dat de blanco aanvragen tot het erlangen van Jagt- en Vischakten, van *heden* af ter Secretarie dezer Gemeente kosteloos verkrijgbaar zijn, op alle werkdagen van 's voormiddags 10 tot 's namiddags ten 3 ure.

LEYDEN, 22 Junij 1852.

De Burgemeester voornoemd,
VAN LIMBURG STIRUM.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER GEMEENTE LEYDEN brengen bij deze naar aanleiding van het 2de lid van Art. 266 der Gemeentewet, ter kennis van de ingezetenen, dat het Kohier van den hoofdelijken omalag voor het onderhoud der Lantaarnen, Brandspuiten en Nachtwachten over 1852, door HH. Gedeep. Staten dezer Provincie bij dispositie van den 10^{den} Junij II. B. No. 3256 (3de Afd.) G. S. No. 24 is goedgekeurd, en hetzelfde op *heden* aan den Gemeente-Ontvanger is verzonden.

Burgemeester en Wethouders voorn.,
LEYDEN, 21 Junij 1852.

VAN LIMBURG STIRUM.

De Secretaris v. PUTTKAMMER.

Schutterij.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER GEMEENTE LEYDEN brengen bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat de alphabetische naamlijst van alle de personen, die, overeenkomstig de wet van den 11 April 1827, aan de Loting voor de dienst der Schutterij moeten deel nemen, ter visie van een' iegelijk zal liggen ter Secretarij dezer Gemeente, van den 16 tot den 24 Junij aanstaande, (de Zondag uitgezonderd) 's morgens van 10 tot 's namiddags ten 1 ure; en dat de Loting zal plaats hebben op de Groote Pers van het Raadhuis, en wel:

Op Vrijdag den 25 Junij 1851, 's morgens ten 10 ure.

Wordende de zoodanigen, welke na de laatst voorgaande inschrijving zich hier ter Stede met de woon hebben gevestigd, tot eene na-loting opgeroepen, mede op Vrijdag den 25 Junij aanstaande, 's namiddags ten 1 ure.

Zullende ieder ingeschrevene bij een biljet worden opgeroepen, om tot de Loting ter voorschrevene plaats op te komen, op den dag en het uur in deze Kennisgeving uitgedrukt; — terwijl de zoodanigen, die verandering mogten worden zelve tot de Loting op te komen, zich door een' gemagtigde kunnen doen vertegenwoordigen; of geen gemagtigde comparerende, zal de Loting geschieden door een' der Leden van de Commissie uit het Plaatselijk Bestuur. — Wordende de belanghebbenden terens verwittigd, dat bij de genoemde Loting aantekening zal worden gehouden van de redenen tot vrijstelling, die de ingeschrevenen vermeenen, krachtens het 3 art. der wet, te kunnen aanvoeren; waarom het voor hen, die zoodanige redenen tot vrijstelling meenen te hebben, van belang is, door personele opkomst, of bij volstrekte beletselen, door het zenden van een' met hunne omstandigheden wel bekenden gemagtigde, de Loting niet te verzuimen.

En wordt eindelijk den belanghebbenden kennelijk gemaakt, dat de vrijstellingen, bij de wet toegekend, zijn de navolgende:

- 1°. Die met ziekte of gebreken zijn behebt, welke hen tot den Wapenhandel voor het tegenwoordig oogenblik, of wel geheel ongeschikt maken.
- 2°. Die kleiner zijn dan eene Nederlandsche el en vijfthonderd zeventig strepen.
- 3°. De Geestelijken van alle Gezindheden, zoo lang zij niet van stand veranderen.
- 4°. De Professoren en Lectoren aan de Hoogeschoolen, aan de Athenaeen en de Seminariën.
- 5°. De Studenten in de Godgeleerdheid.
- 6°. Die den rang van Officier in dienst van den Staat, te lande of ter zee hebben bekleed, en door eervol ontslag de dienst verlaten hebben of gepensioneerd zijn, zoo lang zij niet in eenen gelijken of hoogerem rang bij de Schutterijen kunnen worden aangesteld.
- 7°. Die, wegens verandering van woonplaats, eervol uit de Schutterij zijn ontelagen in den rang van Officier, voor zoo verre zij in kunnen verigen of in eenen hoogerem rang niet weder kunnen worden aangesteld.
- 8°. Die in Militaire dienst ter zee of te lande zijn; waardoor alleen worden bedoeld, zij, die na de inschrijving in militaire dienst zijn getreden, als rustende op militairen, zoo lang zij in dienst zijn, en des niet voor ingezetenen eener bepaalde Gemeente kunnen gehouden worden, de verplichting niet, om zich te doen inschrijven.
- 9°. De broeder van hem, die in persoon voor zich zelve bij de Schutterij dient; met dien verstande, dat van een gelijk getal broeders altijd de helft, en van een ongelijk getal slechts de kleinste helft tot de dienst zal worden geroepen; strekkende deze bepaling zich echter niet uit tot zoodanige broeders, die, om welke reden ook, niet meer bij hunne ouders inwonen.

Terwijl voorts in tijd van vrede van de actieve dienst deyns worden vrijgesteld, met de bepaling nogtans, dat zij tot de werkelijke dienst dadelijk kunnen worden opgeroepen, indien de redenen van vrijstelling ophouden, waarom zij op de algemeene en bijzondere rol terens geplaatst, doch bij de reserve zoo lang in dienst gesteld worden.

10°. Zij, die tot de dienst der nacht- en brandwachten, en tot die der brandspuiten zijn aangesteld, zoo lang zij met die werkzaamheden zijn belast.
11°. Huis- en huishoudenden, voor welke als dienstboden de personele belasting wordt betaald, waaronder echter niet zullen worden verstaan: werkboden of zoodanige bedienden, die ter uitoefening van iemands beroep of bedrijf zijn benoemd; en
12°. Zij, die voortdurend uit armen-kassen bedield, of in de armen-gestichten opgevoed of onderhouden worden.
En zullen dien ten gevolge, degenen, welke op vrijstelling, uit hoofde ener der bovengemelde redenen, aanspraak mogten vermaanen te knopen maken, zoo wel als zij, die zich in de dienst willen doen vervangen, de bewijzen, daartoe vereischt, moeten overleggen, en in het laatste geval, de personen, met welke zij van Nummer willen verwisselen, kenbaar moeten maken aan de Commissie, op Zaterdag den 3 Julij aanstaande, des morgens tuschen 10 en 1 ure, op het Raadhuis, ten einde daarvan de noodige aanerkennung te doen, voor zoo veel zulks bij de loting niet mogt zijn geschied; zullende de reclames zoo wel als over de goed- of afkeuring der personen, door welke men zich verlangt te doen vervangen, nader door de Commissie van onderzoek uitspraak worden gedaan.
En zal deze door aanplakking en plaatsing in de *Leydsche Courant* worden afgekondigd.

Burgemeester en Wethouders voorn.,
VAN LIMBURG STIRUM,
De Secretaris v. PUTTKAMMER

LEYDEN, 17 Junij 1852.

KERKNIEUWS.

ROTTERDAM, 21 Junij. De Breede Kerkeraad der Waalsche gemeente alhier heeft heden, uit het bevoorens gemaakte drietal, tot Predikant bij deze gemeente beroepen den Heer A. Réville, Candidaat voor de Heilige Dienst en sedert September des vorigen jaars tijdelijk met een gedeelte van het dienstwerk bij deze gemeente belast.
ZWOLLE, 18 Junij. De Kerkeraad der Herv. gemeente alhier heeft uit het bekend gemaakt drietal op heden beroepen, D^r. H. T. de Blaauw, te Hoorn.

AKADEMIE-NIEUWS.

PROMOTIE AAN DE LEYDSCHEN HOOGESCHOOL.
Den 21sten Junij de Heer P. R. van Mierlo, van Breda, in de Geneeskunde, na verdediging zijner Dissertatie, continens: *aliquot observationes e clinico Viri Clar. F. W. Krieger.*
PROMOTIE AAN DE UTRECHTSCHEN HOOGESCHOOL.
Den 17den Junij de Heer G. Heshuysen, van Amsterdam, in de Regten, na verdediging zijner Dissertatie: *an is qui gaz dolo malo contrectat, furtum faciat.*
PROMOTIE AAN DE GRONINGSCHE HOOGESCHOOL.
Den 19den Junij de Heer C. J. Hemsing, van Grijpskerk, in de Geneeskunde, na verdediging van zijn Specimen: *de indole delirii tremantis.*

ADVOKATEN.

De bekende en onbekende Schuldeisschers van de onder het voorregt van Boedelbeschrijving aanvaarde Nalatenschap van Mevrouw GEERTHUI BAKKER, Weduwe van den Heer HENDRIK VAN HOORN, in leven zonder beroep, woonachtig te Leyden, en aldaar op den 21sten April 1852 overleden, welke in voldoening aan art. 1082 van het Burgerlijk Wetboek, bij deze **Opgeroepen**, om te compareren ten Kantore van den Notaris J. A. PRYN, op het Rapenburg te Leyden, op Zaterdag den 3den Julij 1852, des middags ten twaalf ure, ten einde aan te hooren de Rekening en Verantwoording van het Beheer in die Nalatenschap gehouden, en ingeval er geen verzet plaats heeft, hunne Schuldvorderingen te ontvangen, voor zooverre het bedrag der Nalatenschap toereikende zal zijn.

Aan de Houders van Obligatiën, *Leening-Groefmederij* te Leyden, wordt berigt, dat op heden in de Vergadering van het Bestuur, ten overstaan van de in de Algemeene Vergadering benoemde Heeren Deelhebbers, de **UITSLOTING** heeft plaats gehad van zes Obligatiën en daarbij zijn uitgekomen de Nummers 37, 74, 35, 95, 88 en 1, welke alzoo met den 1sten Julij aanstaande worden afgelost en kunnen worden ontvangen ten Kantore van de Kassiers LEZWYN & KIGEMAN, alhier.

LEYDEN, 14 Junij 1852.

VRIENDEN-ISRAËLS.

BID-UR.

in het Kerkgebouw der Waalsche Gemeente, op **VIJFDE** den 25sten Junij 1852, des Avonds ten **ZEVEN** ure.

Een ieder zij **Gewaarborgd** geen **GELDEN** of **GEBODEN**, hoegenaamd ook, aan de HUISVROUW van den Ondergetoekende te crediteren, zullende zonder zijn schriftelijk bevel hieraan niet worden voldaan.

G. VAN DER WAALS.

ENGELSCHES PIANO'S.

Door bijzondere gelegenheid uit de Hand te Koop een uitmuntende echt Engelsche **PIANO** van JOHN BROADWOOD & SONS, te Londen, waar van de deugd gagarandteerd wordt, alsmede eenige andere Piano's, benevens een goed Staartstuk voor f 60. Te bevragen bij N. F. TAVERNE, Oude Rijn, te Leyden.

VERLOREN.

op Maandag den 21sten Junij jl. des avonds ten half negen ure, in de Maarsmansteeg: Een langharig klein Engelsch **HONDJE**; nederhangende zwarte Ooren, op den Rug twee zwarte Vlekken ter weerszijde, een soortgelijke Vlek op den Pluimstaart, overigens nagenoeg geheel *Wit*, zijnde een Teef en antwoordende op den naam van *Polly*. De eerlijke Vinder zal worden beloond. Men adresseer zich bij den Boekhandelaar C. C. VAN DER HOEK, op de Breestraat te Leyden.

TE KOOP.

een welbekante **BROOD- en BESCHUITBAKKERIJ** met eenen daarbij gevoegden **KRUIDENIERS-WINKEL**, in een der voornaamste Dorpen bij Leyden. Brieven franco onder Letter **X**. bij den Heer J. M. SECREVE, *Commissionair* op de Hoogracht te Leyden.

UIT DE HAND TE KOOP.

Een **HUIS** en **ERVE**, staande en gelegen te Leyden, aan de zuidzijde van de Bakkersteeg, omtrent de Vliet, Wijk I, N°. 559, bij het Kadaster Sectie F. N°. 624, groot 37 ellen.
Dit pand kan dadelijk aanvaard worden. Belanghebbenden worden verzocht zich vóór 10 Julij aanstaande te adresseren ten Kantore van den Heer Ontvanger der Directe Belastingen te Leyden, met opgave van koopprijs.

De Pillen van Holloway zijn een voortreffelijk middel voor de ongesteldheden der vrouwelijke kansen.

Mevrouw TALBOT uit Micham, heeft onlangs den Professor HOLLOWAY doen weten dat zij met genoegen erkent de buitengewoon goede uitwerking die zij van het gebruik zijner Pillen heeft ondervonden. Op haren 45-jarigen leeftijd begon zij zich doorgaande ongesteld te gevoelen, en leed aan een kwijnenden toestand, gezwollen beenen enz. en niettegenstaande de zorgvuldige behandeling der kundigste Geneesheeren, nam hare ongesteldheid telkens toe, tot dat zij eindelijk besloot de Pillen van HOLLOWAY te gebruiken, welk onwaardebaar middel spoedig hare vorige krachten deed herleven en haar gezonder deed zijn, dan zij sedert jaren geweest was.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:
Doosjes Pillen à f 0.90, f 2.10, f 3.30, f 7.75, f 15.50, f 23.50.
Potjes Zalf à f 0.90, f 2.10, f 3.30, f 8.15, f 15.90, f 23.90.
Te bekomen bij W. C. VAN DORT, te 's Hage; bij J. A. P. P. VAN DER HEYDEN, te Gouda, en bij J. STRAATMAN, Hoofd-Depothouder te 's Hertogenbosch, alsmede te Londen, Strand 224, *Holloway's Establishment*.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

MAANDAG, 21 Junij.

	Laest. Rente.	Regeer. Rente.	Schepers.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld à 2½ pCt.	63½	63½	63½
Dito Certificaten 3	75½	75½	75½
Dito dito 4	95½	95½	95½
Amortisatie Syndicaat 3½	—	—	—
Handelmaatschappij 4½	118	—	—
O. I. Leening 4	—	—	—
Dito Holl. Spoorweg 4	—	—	—
Aandeelen Rijn-Spoorweg 4½	—	—	—
Haarlemmermeer 5	101½	—	—
FRANKRIJK, Certif. 3	66½	—	—
Dito dito 5	—	—	—
RUSLAND, Obl. HOPEL 1798 en 1816 5	107½	108	108
Dito dito 1828 en 1829 5	106½	—	—
Cert. bij dito 1831 en 1833 5	96½	—	—
Dito 1840 4	91½	91½	91½
Dito bij STIEGLITZ & Co. 4	91½	91½	91½
Dito dito Nieuwe 4	—	—	—
Inschrijving in Assign. 6	—	—	—
Certificaten van dito 6	69½	—	—
POLEN, Obligatiën 4	82½	—	—
Dito Aandeelen met Loten. fl. 250 500	159½	—	—
Dito dito 1835 500	—	—	—
SPANJE, Obligatiën à 1 pCt.	21½	22	—
Dito Obligatiën 3	48½	48½	—
Dito Binnenl. à 6 m. 3	44½	44½	44½
Bewijzen Coupons 2½	3	—	—
OSTENRIJK, W. B. bij Goll. 5	—	—	—
Dito 4	69½	—	—
Dito Metall. 5	78½	79	79
Dito Nieuwe 5	85½	91	91
Dito 1847 2½	41	41½	—
BELGIE, Bank 2½	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD 2½	50½	51	50½
BRAZILIE, 1824-100 £ 5	99½	—	—
PORTUGAL, te Londen 5	40½	40½	40½
Dito dito 4	38	38½	38½
VENEZUELA, 3½	42½	—	—
MEXICO, 5	—	—	—
AMERIKA, Bankactiën 4½	4½	4½	4½

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.